

כעזה הי"ת

אריסטון (פי' סעודת גודלה) עתיד הקב"ה לעשות לעבדיו הצדיקים לעיל, וככל מי שלא אכל גו"ט בעזה זוכה לראותו. (ויקרא רבba ס"י).

לעיל הקב"ה מוציאו כרונו כל מי שלא אכל בשער חזיר מימי יבוא ויטול שכרכו (קהלת רבba ס"א סי' כ"ח).

מדריך לבריאות

— ברכנו ותאותדות הצלות —

בנין כירוריות מכתבים ובירורים בעניין כשרות המאכלים

ב"ה. חודש איריסון ה'תשל"ה שנה ב' קונטרא ח' (כרך ב')

הנגן עבורי דקהל יסודי התורה (מלפנים אב"ד עברעציגן)

וועצא לאור בחשנתנות הרבנים וחקלאות ולומדי תורה דעריך רבבי נוי יאראק

VAAD HAKASHRUS

P.O. Box 56.

BROOKLYN, N.Y. 11228

אריסטון (ה' פערעה דתולו) תען הקביה לפשעיו לעצמו והלעט על
ויל מ' שלא אלט ניטש בעוחיין וכותה להרשותו. (יקירא רבת' ט' –
לעל הקביה פצעה כוון כל מ' שלא אלט בשער חדר מטבח, קונה וחל
שכוב (קחלה רבה פיא כי כה).

קטעים ממכתבים של רבנים הగאנונים שליט"א לוועד ההסדרות

הרב הגאנן מההר"ר אליעזר זספיא פורטנוגאל שליט"א
אדמו"ר מסקולין – כותב

לאסחדא קאתינה על הנ' גברי חשייבי וקיידי דקה עסקן לאכשורה דרא במאכלות
כשרות... מהוקנה ידי העוסקים החשובים הווכין ומוכן את הרבים ויזכו להטיפ' רו' המשרות
בכל בתי ישראל...

הרב הגאנן מההר"ר שלמה הלברשטאם שליט"א
אד"ק באבוב – כותב

אמינא לפועלא טבא יישר כווז חילו בחותסידות וועוד ההסדרות לעמדו על המשמר לשוט
ען פקייחו ולהעיל את אחב"י ממאכלות אסורתו... لكن שמח לנו לברך אתכם

הרב הגאנן מההר"ר חמום מרדכי פערלאו שליט"א
אדמו"ר מאנואומינסק – כותב

אמינא לפועלאי אמרת שתחדי פועליכם אמרת... להויזת לתולפויות שהכל יפנוי אליכם לעוזר
לחתם בשאלות וטפוקות בגין הונגה והתרושים המציגים בימינו... יישר חיליכם ברוב עז ושלום.

הרב הגאנן מההר"ר חיל ליכטנשטיין שליט"א
אד"ד קראנסנו – כותב

אכיע שבייעת רוני כי הונכו עאלסס כהה מקירוי קרארו דיבורו לעין היטב
בשדה ההסדרות אשר נונח הרבה... בזאו ונהזיך טובה לתני גברי קירוי... מי יונן שלל קלחה
נאיה יעדמו לימינו.

הרב הגאנן מההר"ר משה ויישלאם שליט"א
אד"ד דישקון סקוירוא – כותב

ומצוה גודלה להחויק ידי העשויים ומעשיים מתחעסרים במצווה רב זו שלא להחותמא
במאכלות אסורתו ח"ו... ואשרו מי שמשמייע בותה...

הרב הגאנן מההר"ר הייל ריינש שליט"א
אדמו"ר מהעלבעץ – כותב

עלינו לשבחו בכבוד ותפארת... אני משתחווה להדרום רגילהות שוחה בזמא דבריהם מפי
מתנה לפאי קהל עמיינו, עורי נא התעוורו קומי נא השתפהו בפעילת ההברה הוועד הקדוש...

הרב הגאנן מההר"ר משה שטרנברג שליט"א
מח"ס מורהות המביס ר"מ דמוסדות ראנש העין – כותב

...וב"ה לא אלמן ישראל ואתם משתודלים להדרום רגילהות שוחה בזמא דבריהם מפי
ומגלאין וכותה ע"ז וכוא... הני מקה שביית ישראל יכירו נחיצות מפעליך...

הרב הגאנן מההר"ר של' משה חילו אונגאר שליט"א
אד"ד ניימטרה – כותב

ויהי נעם כי עלייכם להרבות קדושה וטהרה בישראל... חכotta ויכי הרבים יעמוד לכל
העוסקים בה באמונה.

וועד לכשרות דהთאזרות הקהילות

התובן

דבר המערכת
המזון בהלכה
ברכה כהלה
שימוש לב
מהמתרחש בעולם הכספי
שמע בני
פעסטעטלונגגען

דבר המערבת

קוראים נכבדים!

- א) ברוך יוזרינו, שמעשי ידינו הוכיחו אש בשדה הכספיות. ההמון מועדרים, דורשים, וחפצים בידור בשיח הכספיות. יהירים אנהנו שניצוץ אש שנייה ע"י מלאכתינו השפייע שכמה רבנים ומלמדות עצמאיים התחלפו להעתינו ולבירר שפה זהה. ב"ה. שנייכר לעין כי שעבודתינו עשתה פרי ובכן שינוינו לטובה מוכחה להתקבTEM.
- ב) רצונינו למביע הכרת תודה ותשואות חן לכל מוסד או קבוצה שיהי', שימושים בבירור וליבור הכספיות, בכובונה רצוי', בהקפדה יתרה, ובקרורת תמידית, באופן נכון כיאה למפעל קשה כזה. (הרכב הניל' הוא בסיס וייסוד בעבודתינו).
- ג) ידיעות ומשמעות מסתובבים ברחוב העיר בעינינו הכספיות. הודיעות רשמיות נפוצות ברבים בלי שם חתימה אמיתית, משפליים כבודם של בניין, מוסדות, בעלי-חרשות, בתים-מוסרים, בלי להתחשב באמיתות הדבר. כבר מפורסם לכל שאין זו מתרתינו, אדרבא כל זאת מפறיע לעבודתינו.
- כמו זוגם עתה אנו חוזרים ושונאים מעמידנו, אין לנו אחראים רק למה שנדרס במדרבין או מודעה שפנץ בבני דואר עם אותן המובהק של מכתיבינו, שיהי' ברור לכל שמאנו באה ואת.
- ד) כל מה שאנו מעדים במדור "פעטהטהולונג" גם רך מה-שראע עיניינו ונתרבר בעין פקוחה שהכל הוא על צד היותר טוב. זאת סבת הדבר שמלאכתינו אינה מתקדמת בתנופה הראו', כתיקות קוראיינו.
- כדי להבין עד כמה הדבר מסבך, נתאר תהליכי וארון פעולתו. בתור דוגמא. אחר בি-קוור בביית-חרושת נודע בדיוק משפט המאל. מה נבנש בו. האם צריכין להכשיר כלים. ווא"כ האיך הכספי. האם צריכין מנגה תמייד וכו".
- היות חלקיקים מהם שנבנש בההרבע, נעשים במקום אחר צריכין ג"כ לבקר מקום שני. וגם במקום שני מכניםים דברים שבאים מקומות אחר, וצריכין לבירר מקור כל הדברים, פעמים נדמה כמום שאין להם סוף, אם יש חשש באיזה מקום שיהי', מציין תיקון, כדי שייעשו כהוגן. רק אחרי ריבוי עבודה אפשר להודיע בעט ברור דבר זה נראה לעיניינו שהוא בלי חשש, ובכן אף שכבר בקרנו ביוטר ממאה בתים חרושת ובתים אפי', אי אפשר להדפים, רק אחרי סבלנות ועובדת רבה.
- ה) ידיעות שנרכשו לנו ע"י חילוף מכתבים או ידיעה מrank (כעמיסט) ולא נראה לעיניינו. תעשיית המזון מזון ממיוני רפואי או לאפרושי מאיסורה, נכתבו תחת כותרת "התרחש בעולם הכספיות".
- ו) מובן מאליו שם שמובא במדור "המזון בהלכה" אין ההלכה פסוקה בלי שם חולק או עירור. אנו פונים לומדי וחובשי ביהם"ד להעיר או לתרץ, ובכן יצא הלכה ברורה. בכבוד רב, המערבת

המוזון בהלכה

המערכת - כוונתינו בהבאת מכתב קודש מרן הגה"ק ג"ק אדונ"ר מסאטמאר שליט"א, להכניס אור בהיר, ומוסג מחדד במסילות הכהשרים. מעמדו של כל הכהר מוצרך להיות בהיר פנימי המזון. ואם אמנים סומכים על היתר או קולא אין בה בושה, אדרבא אדריך לפרסם שיהי' ברור לכל. אך ורק באופן זה אפשר לבוא לזכור והתלבנות בענייני כשרות העדינים מאד.

תשובה מרן הגה"ק ר' טיטלבומים שליט"א

יראל טיטלבומים

בדק"ק

סאטמאר והגלילות

בעיה"ק ירושלים תובב"א

ת. ד. 5105

צעת בברוקלין נ. י.

ב"ה

שלוי וכט"ס אל כבוד יידי האברך היקר מו"ט בתוי' החסיד המפורסם יוז"ש מוא"ח יצחק שיינברג נ"י.

מכתבו הגענו ולא השבתי על אשר כי בעת בו מכתבו לא הייתה בכתי כי היהי במרחץ שהוצרתי לעטוק ברופאה ובכואו לבייתי בחדר אלול הגענו טרידת הימים הקדושים ושהוא טירודות ונתקחרתי ובאותו עת להשיב לו עכ"פ בקצרה כי התבוננתי בחציו שעשה למזרת המקור והיטב אשר דבר שהוא מילתה דמייסתברא שהוא האופן אין החשש קרוב כ"כ شيء נתן סאה ונintel סאה אעפ"כ לא אוכל לידע אם היא רפואה מוחלטת شيء ברור שלא יהיה נתן סאה ונintel סאה, אמן עכ"פ מהיות טוב בודאי עדיף לעשות באופן זה מחדך שהיה לנו הנגין לעשות באופן שהוא קרוב יותר שבבודאי נעשה א"כ נתן סאה ונintel סאה אמן לפיענ"ד מה שדחה בשתי ימים האופן לעשות מוק"ר אחת גדולה בתיקון כראוי והמקאות קטנות להחシリן ע"י השקח שראה זה לדבר מזור שבאותו בית המרפא יטزاו מקאות שהקשרין אינו שוה בעני אני רואה זה לדבר זו כ"כ ובהרבה עניינים כבר רגילין בכאה וככל ערי ישראל במדינתינו הי' בכית מטבחיים אחת כשר גלאת כשר וסתם כשר שאינו גלאת והכל הי' בהשנתה הבי"ד בהשנה יתרה במקום א' רק שכזה הבשר שאינו גלאת היו סוכני על הקולא של קליות הסרכות שהקלו כמה אחرونים ז"ל והנזהרים כמה שהחמיין הרבה ראשונים ואחרונים ז"ל בזה לא אכלו אלא בשר גלאת ופשיטה שחטקלין חרי שכיה להם יותר בשר טוב ושמן מהמחמיין כי רוב בהמות מהכשרות אינם גלאת וכן בית מטבחיים של עופות הי' השגה יתרה על האוזות שמלוועטין

בכליות חותמי ושארי עניינים ובאותו מקום היו שוחטין גם העופות הפשוטים
עבור אותן שלא סטכו כלל על הקולא לאכול מאוות המליעיטין והכל כי' בהשנהה
כי' עבור שא"א לתחמיר כ"כ עבור החטן אין להפוך את המהדרים ונוגרים
שלא לבקש קולות ולא נתקגנו מהדרין במתה שאוון שאכלו מאוות המליעיטין
חי' לחים שומן ובשר יותר טול ובחרחבה ובחול וחל עידין שמה שהוא מדרינה
ראשונה בעניין העווה ז' איננו מדרינה ראשונה בוחירות התותק כי' מה שמי^ר
עניינים ובבואי לאקמיר שהיתה עיר ואם בישראל מצאתי שם שני מקומות
במקומות א' על אופן הניל' שהמתודין לא תלכו אלא במקווה אחת שהיתה מוכשרת
יותר אך לא היה נקי' כ"כ עבור החטן והי' שם באוון חנית גם מקווה אחרת
שהיתה נקי' יותר בתכליות הנקיון אך הוצרכו לסטור שם על איוז קולא שלא רצוי
מהדרין לסטור ע"ז (אין ז"ט פה לבאר העניין שחי' שם) והי' כן המנגב כמה
שנתיים אף אח"כ בבואו לשם מרותתי הרבח ע"י הוצאות יתרוות ומצאות בעוהית'
תקנה שתהייה בהכשר על צד היוטר טוב לכל הדעות גם נקי' בתכליות הנקיון
ושוב לא הוצרכו לשני מקומות אבל במקומות שא"א להמציא זה במקו' אחת אין
חחותרו כ"כ אם עושין שני מקומות באופן הניל' באשר ביאורי שנחנו כן כתה
שנתיים אבל זה וודאי שגם המקו' שעושים ע"י השקה טוב לעשות חציר שכחכ' ב"ט
נ"י שהוא עכ"פ עדיף משאריו אופני החשקה שראיתי עד עכשיין. יותר לאائقל
להאריך בעת והנני מברכו בוגחה'ם וכשנה טובת ומכורכת יעריזו הש"ת
בישועה שלימה בכל עניינו בגו' ויזכה לשבע רוב תענג וначת מכל צאנאי
ויזה"ל ע"ד התורה והיראה ביחס לבבו וכש"ת יידeo דוש' באח"ר.

חק' יואל פריטלטום

....הנני בא בזה להזכיר טובה לכם על עבودתכם היקרה למען חיזוק בשירות המאכלים אשר עד עכשו הי' העניין מוטל בקרן זוית... ומה שאומרים שב מדינית אמריקה א"צ לבודוק ברוב עיין בשוו"ת אגרו משא יוז"ד חלק ראשון סי' לי"ה וביו"ד חלק שני סי' כ"ה שצרייך לבדוק ברוב תחולעים אפילו ב מדינת אמריקה. שמעתי ג"כ שמור"ד רכבה"ג הרה"ג ר' אהרון קוטלער זצוק"ל הי' בודק שאלאותן שקוראים "אייזבערגע" לעטוט" ופעס אחת בפלישמאן נ"י בימי הקיץ מצא תזלעת בעלה אע"פ שבמין זה בדרכך כלל אין תחולעים מצויים... חזקו ידיכם בעבודתכם הנשגבה שבuzz"ה הצלחתם עד כה.

הרבי ישראלי הייזיגער
ברוקלין נ. י.

....אמרתי לבן אמן טוב מבעליו ולכתוב הלכה אחת אשר לדעתינו נחוץ לידע והוא כי הביאור הלכה בס"י כס"ז ס"י באו"ח מביא בשם א"ר בשם הדרישה מ"א דברת בורה מינוי מזונות היא ברכה כוללת כמו שהכל ויזוא על כל דבר דכל מיili מיזן זיין חוץ ממים ומלח, ושבich מאוד לשעות, לעשה במ"מ על מזונות הטעוגנים ברכחו בפ"ה או שחכל, ולפי הנ"ל יצא, או אם יש ספק גמור במזונות אם הקמח שם לדבק או ליתן טעם וכדו', לפי הנ"ל הי' העצה לעשות במ"מ.

אשר אנשיל נייטאדט
שייכון סקווער

הערת הרה"ג מדערעטען שליט"א:

לגבוי ספק ברכה, יותר טו לעשה שהכל שהוא מדברי הגמר"א,
מלעשות במ"מ שהוא מובא רק באחרונונים.

....רצוני להוסיף עוד מראה מקומות לביצה קלופה: מהר"ט ב"ב מה"דכ, שבט מוסר ה"מ, שדי חמץ ח"ג, עובר אורח סי' ד' סק"ב, שם אר"י סי' נ"י, תקנת עזרא עם"ס מעילה מהד"ת אותן ב"ה, מנחת יצחק ח"ב סי' ס"ח אותן י"ג.

ברכה בהלכה

האי מאן דבעי למיוחוי חסידי יקיים מיili דברכות (ב"ע ל' א')

מהරה"ג אב"ד דעברעaziן שליט"א:
א) שקדים, אגוזים וצמוקים מחופין בשוקולאך מברכין שהכל, שהעיקר
הוא השוקולאך, והפנינים (שקדים וכיווץ ב') נתנו רק כדי ליתן טעם.
טובי בשוקולאך.

ב) אבל אם השקדים, אגוזים וצמוקים מחופין בצוקער או דבש אז
מברכין בפה"ע, כי הפרי עיקר והצוקער איינו אלא להמתיק הפרי
(כ"ז מבואר בכר מרשה ח"א סי' ז').

ג) מזוניות של גבינה: אם הגבינה הפנימית מחופה בבקבץ מכל צד,
מברכין מזוניות.

ד) אם הבצק איינו מחפה על הגבינה מלמעלה רק כפולים על הצדדים
קצת, ונמצא שהגבינה עומדת על הרקיק, והגבינה לרוב עבה
כפלים בהركיק, אז יברך על הרקיק בפה"ע: מזוניות, ועל הגבינה
שהכל. (כן הוא במג"א ובמחצ"ה סי' ריל"ב סק"ח).

ה) אולם המ"ב (סי' קט"ח סי' מ"ה) כתוב שאם נאפה המרקחת עם הרקיק
ביחד אז בכל אופן בטל המרקחת ומברכין רק מזוניות. א"כ ה"ה
בנידון DIDIZ מאהר שהגבינה נאפה ביחד גם אם איינו מחפה למזרדי
մברך רק מזוניות. ובאופן זה גם המ"א וממחצ"ש מזרדים.

ו) אולם אצל הרבה בני אדם הגבינה הוא החביב והעיקר וע"כ באמת
שהגבינה הוא עבה כפלים מהעיסה, לאוורה איינו נכוון שיפסnder
הגבינה ע"י מזוניות דעתה (עיין בהג"ה סי' ריל"ב ס"א), ובונדי^ה
היה, נכוון שיברך השכל על דבר אחר ויבורך לפטורי הגבינה. אבל
מלשון שו"ע הרב (סי' קט"ח סע' ט') משמע דגם בכח"ג א"צ לברכ
רק מזוניות. ועיין עוד בשוו"ע הרב סי' ריל"ב סע' ט'.

ז) האוכל רקיק מתוק ומניח עליו גבינה מחוויב לברכ על הרקיק
מזוניות ועל הגבינה שחכל.

ז) פירות החדשים הגדלים משנה לשנה, אע"פ שבמדינתיינו מתקיימים
כל השנה, ברור שיש לברכ ברכבת שהחגינו על פרי חדש הגדל בשנה
זו, כי אין טumo ומראותו של פרי חדש בטעמן ומראותן של פרות
הטונחים בכל השנה במקדר. לבוב גיטל טעם העיקרי ואין אדם
יכול לאכול מהם רק כדי טעם, משא"כ פרי חדש טumo משונה
לגמר, ועונג לאוכלו, ושמחים לקאתו, ע"כ ברור שיש לברכ
עליהן ברכבת שהחגינו.

ט) באלים קטנים חדשים מברכין בפה"א ועל הגודלים וישנים שאין
אדם אכלו רק עם פת, האוכלו בלא פת מברך שחכל.

על ציד לפולא מברכין בפה"א ובכך על טמאיטאט בלע"ז
מברכין בפה"ג, כיום שבמדיינה זו אובליך אותן מזחת שחילא נלא
רק בתבשיל.

"א) צנון בין קטנים ובין גדולים מברכין בפה"א היה שבען
במדינה זו גם צנון גדול וישן איינו חריף ב"כ ואפשר לאכלו
בליל ~~טמאיטאט~~.

"ב) הלווקים גליידה (בלע"ז איסעס, איזוקרים) לאט לאט ושותהין
וותר מכדא"פ שהוא לעורך ששה (מינוטין) חלקים, לא יברך ברכבת
אחרונה. אבל באמת יש לגלידה דין משקה (כן מבואר בכר מרשה
ח"ה כת"י) ובכך גם אם אוכליין אותן בפחות מכדא"פ אין לברכ
ברכבה אחרונה. שאין מבוכיבן ברכבה אחרונה על משקה רק אם שתה
רביעית בבית אחת. ע"כ טובי שיטה און יאכל דבר שברכבה אחרונה
שלו ברוג"פ ויכוון לפטור גם הגלידה ואם אין לו, לא יברך

שימו לב**אזהרות מהוועדען****אייסעס**

מען דארף נזהר זיין צי קויפען אייסעס נאר מיט א פארלעסליך הכהר מען זאל זיך נישט לאזען איינדרעדען או די אין א הכהר וווערען די זעלבע געמאכט ווי די מיט א הכהר.

גראסעריעס

די גראסעריליליט דארפען זיין פארזוכטיג איבער טוישען אללו פראדוקטען וועלעכע וווערען וווערעדיג צ.ב.ש. סיריאלאס, מעלה, אין איבער הויפט לאקסען אין פארפעל.

פאפריקא

וימער צייט דארף מען אכטונג געבען וועגן מילבין אין די פאפריקא
קענטינן

די איינקויפערס פאר די קענטיננס **canteens** אין די קעטפס, ווואס זעלבסטארשטאנדליך פארקויפען נאר בשר ע מאכלים, זאלען זיך פארבע-ונדען מיט אונזאך אפיס, מיר זענען וויליג צו צוחעלפען אוון אנורויזען ווואס מען קען קויפען אין קיין חשיים.

.... הנה הואלתי להזכיר אודות דגים מעושנים שעשנו ביחד עם הדגים טמאים אסורים באכילה משום שבלוו' מטעם הטמאים. ולא תקנה אותו אלא איש נאמן ובשר. גם לא תקנה "פילעט" דגים משום שאין להכירים מאייזו מין דגים הם ואין לדעת מאייזו מין דגים הם...
ה"גיעענטען" או "אפעגען" פיש שמובאים מקומות אחרים נמצאים בהם תולעים הרבה ובחדיקה קשה בהם. ע"כ לא יקנה אותן אלא דגים שלמים "פערמאכטע".

הרב שמואל סינגר רב דאנשי טשעכנאוו

.... אין וויל מעורר זיין, היה ווען איך בין געפארען מיט או ערפלאן, האב איך באשטייט בשער עסען מיט א פארלעסליבע הכהר. ווען איך האב באקומווען דעם טאץ מיט עסען, האב איך באמערכט או: א) דער פלאסטיק ארום דער טאץ איז געוווען אראנגערירען.

ב) דאמ עספּן האט מען געווואדאטט איזן דעם זעלבען אוויווען ווֹוִי
זוריפה פלייש. ג) דאמ פעקעל עספּן איז געוווען אדוֹרָך געשניטען מיט
ז מסעער, לכאורה כדי צו דערקעגען צו דער פלייש איז ווֹוִיַּיך,
ז מובּן נישט מיט א כשר ע מסעער. ע"כ ווֹיל איך מעורר זיין מען
אל אכטונג געבען אוֹז די פֿעְקָלָעָך עספּן ווֹואָס מען באקומט זאלען
זיין פֿאַרְמָאַכְט מיט דעם חותם. איזן מען זאל עם אליעין עפּעֲגָעָן אוֹז
עבען אַנְצּוֹוֹאַרְמָעָן איז נאכען ווֹאַרְמָמָעָן זאל מען נאָך אַמְּאַחַל
וכטונג געבען אוֹז דאמ פעקעל זאל זיין פֿאַרְמָאַכְט.

בכבוד רב,

הרב מיכא' רוזענפֿעלֶד, אַירְדוּוּינְגְּטוֹן

מהמתראחש בעולם הכספיות

שלמי תודה לכל המסייעים במצוות

זיד דרוקען אַוְס אַונְזּוּרָך דאנְק פֿאַר די אלע גראַסְעָרִי לִיְיט ווֹואָס האבען
אַפְּעָרִידֶט מיט אַונְזּוּרָך פֿאַרְלָאַבְּג (מדרייך ז'), נישט צו העכברן די
רייזען פֿאַר פֿאַטְח. דאמ איז אַינְגָע פֿוֹן די גְּרָעֵסְטָעָך חִיזּוּקִים פֿאַרְן
וועק פֿוֹן כְּשָׂרוֹת, עַס איז גְּרִינְגְּעָרָך פֿאַר די קְוּנוּקִים צו קְרִיפּעָן
אַרְלָעְסְּלִיכְעָך פֿרָאַדְוּקְטָעָן.

זיד אַוְיִיך אַבְּגָנָץ יַאֲהָר בְּעֵטָן מִיד בִּיְיָ די גְּרָאַסְעָרִי לִיְיט אַז זִי
אלען אַוְיִיך נאָך העכברן לוּיט די פֿרָאַצְעַנְטָעָן ווֹואָס זִי ווּעָרָעָן
עהכברט אַוְיִיך זִיְיעָר שְׁחוֹרָה, אַוְן נישט צו פֿוֹפְּצִיגָו, אַוְן אַסְאָך מַאל
וּנְדַעַתָּשׁ פֿרָאַצְעַנְטָה ווּי גְּעוּוֹנְטָלִיךְ מִיד בְּעֵטָן די קְוּנוּקִים אַוְיִיך
וּנְזַעַעַן זִיְיעָר דָּרוֹק ווּוִי. עַס איז נאָך מַעֲלִיךְ לְטוּבָת הַכְּשָׂרוֹת, וְחַפְּצָן
בְּיַדְכֶם תַּצְלִיחוּ.

נס סיראָפּ

זיד האבען ערְהַאַלְטָעָן אַינְפֿאַרְמָאַצְיָע פֿוֹן עַטְלִיכְעָך כְּעֵמִיסְטָעָן ווּעַגְעָן

יַקָּאָף סִירָאָפּ Colitussin & Robittusin לוּיט זִיְיעָר

יַנְפֿאַרְמָעְצִיאָע זַעַנְעָן די פֿרָאַדְוּקְטָעָן בְּלִי חַשְׁש אַיסְטוֹר. חַאְטָש עַם

רְהַאַלְטָה glyceryl Guaiacolate.

גב, זענען מִיד מעורר אוֹז מען דארך מאבען אַשְׁהָבָל ווּעַן מען

רְיַינְקְטָס סִירָאָפּ, חַאְטָש עַס איז פֿאַר אַרְפּוֹאָה.

וועיגיטעמעין

א) מיר האבען ערחהאלטען אסאך אנטפראגען וועגען די וועיגיטעמעין

■ ■ ■ Stuart Pre-Natal ■ ■ ■

וואס מיר האבען געמאלאדען איין מדריך ז', איז עס איין בלע חשש חמץ, היות א טיל פון די אינגרידיענס ווערען ערצייגט פון הייווען Yeast איז דאך פארהאנגען א חשש חמץ.

1) זענען מיר מודיע "או רוב הייווען איין אמעריקע זענען נישט פון חמץ". (מיר באמריקען אייינער וואונדער אויף דעם גרויסען חידוש, וואונדערת זיך גרויסע וואונדער איין ענדערונג).

2) חוץ מזה ברענגען מיר ארפא א בריעך פון דעם פאבריק וואס באשטוטוגט או די וועיגיטעמעין ווערט נישט ערצייגט פון נאטירלייכע קוועלען (א.ב.ש וועיגיז א.ז.בו) נאר פון בעמישע מאטריאל.

STUART PHARMACEUTICALS

Division of ICI America Inc.
3411 Silverside Rd., P.O. Box 751 | Wilmington, Del. 19899

All of the vitamins and minerals in Stuart's line of prenatal products are chemical compounds and not from natural sources.

Sincerely yours,

L. E. Weber, M.D.
Director of Professional Services

LEW/eef

3) לגבי דעם חSSH איסור ווואס גייט אן אגאנץ יאהר, זענען מיר
מודיע איז יעדר זאל זיך פאבדונדען מיט זיין רב ווועגן די טאלה.
מיר ברענגען דא א בריעט ווואס באשטעטיגט איז עס איז דא א חSSH
איסור אגאנץ יאהר:

STUART PHARMACEUTICALS

Division of ICI America Inc.
3411 Silverside Rd., P.O. Box 751 | Wilmington, Del. 19899

Enclosed is a listing of the active ingredients of all the Stuart prenatal products. Each of these products does contain gelatin as an inactive ingredient, but its presence is necessary in the manufacturing process. This gelatin may be from an animal source thus making these medications not Kosher.

Sincerely yours,

L. E. Weber, M.D.
Director of Professional Services

וועקם פאפיער

מיר באהאנדליך די פראגעס ווועגן ווועקם פיעיפער, ווואס וווערט
באשטיינט מיט אויל, פעתענעס א.ז.רו. מיר ברענגען די
איןפארמאציז ווואס מיר האבען דערדווייל ערהאלטען.

I was assured by Mr. Sandoski of the Scott Paper Company that in the whole process of production only wax made from pure naphtha of oil wells is used. He also told me that they would not use any other oil being that quality would be poor grade.

פָּרִי-טְעִים פַּרְאֲדוֹקְטוּן (א"י)

די פַּרְאֲדוֹקְטוּן פּוֹן פָּרִי-טְעִים וּוּלְעָכָעַ האַבָּעַן אוֹיֵף זִיר צָו
בוּכְשָׁטָאַבָּעַן. B.D.Z. אוֹיֵף עֲנָגְלִישׁ. זָעַנְעַן אוֹנְטָעַר די הַשְׁגַּחָה פּוֹן
בַּיְדַּצְּצָאַפְּנָה צָאַפְּנָה יְרוּשָׁלָמִים עִיחָ"ק, חַאַטְשׁ עַם הַאַט נִישְׁתָּה די חַתִּימָה פּוֹן
בַּיְדַּצְּצָאַפְּנָה. די וּוֹאַס טְרָאָגָעַן נִישְׁתָּה די אַוְתִּיוֹת זָעַנְעַן נִישְׁתָּה אוֹנְטָעַר
זַיִינְעַר הַשְׁגַּחָה.

מִיד בְּרַעֲנֶגֶעַן דָּא אַ וּוִיכְטִיגֶעַן בְּרִיעַעַן וּוּעַגְעַן די וּוִיִּיטָּמִינְעַן

Tri-vi-flor
Fer-in-sol

Mead Johnson

LABORATORIES

/ EVANSVILLE, INDIANA 47721 TELEPHONE (812) 426-8000

March 18, 1975

Thank you for your recent letter concerning the Kosher certification of Tri-Vi-Flor and Fer-In-Sol. Unfortunately, and with a great deal of reluctance, Mead Johnson was forced to remove the (U) from our vitamin drop products. Our chewable tablets, however, still carry the (U) symbol.

Glycerin is the major vehicle we use in which to dissolve the vitamins. Glycerin comes from three sources: synthetic vegetable and animal. Up until June of 1974, we used synthetic glycerin which was certified Kosher. However, synthetic glycerin comes from petrochemicals which come from oil. With the oil shortage came a shortage of Kosher or synthetic glycerin. Vegetable glycerin can be Kosher but it is extremely scarce and very expensive.

In order to continue making our products we had no choice but to use animal source glycerin. Of course, animal glycerin cannot be certified Kosher

I can assure you that once the supply situation returns to normal, we will once again manufacture Kosher vitamin drops.

Sincerely,

John A. Nordberg
Market Manager
Pediatric Vitamins

JAN/cih

שמע בני

דעך דא זייגער ארטיקעל אין בערען בעדרוקט אין א פאפוּלערע
אי', ציטונג צוליב איד אקטואליתעט אוירך דא אין אמעריקע
דרוקען מיר דאס דא איבער

על בעיות השגחה וכשרות במפעלי המזון

מאת יוסף דרייך

המקפידים לאפות לחם בbijתם, אין מחייבים בהקפדה על הנסיבות. הגדרה זו אorthח שמתוח לאחרונה בשם של אלים המצוין בעי'ות החשגה והחששות בארץ, המכירה בפניו יותר מכל את הביעות ונקיות התורה של בעיית הנסיבות במפעלי הייצור בארץ. הקביעה האמורה יש בה כדי לעודר למחשה והתועරות מעמידים על נושא הנסיבות בארץ הדרוש תיקון ואשר ככלל שתעשיית המזון מתפתחת מתרביס הטיבוכים והקשישים עד שהמסקנה האמורה לעיל הפכה להיות נחלתם של רבים, אם כי מעתים עדיין מקימיים זאת ולבטים בודאי היה זו הפתעה לשם שבען קיימים אנשים כאלו, מי שמצוין מעת בגעשה בין חוגים חרדיים, בין חסידיים ובנשי מעשה ובין תלמידי-חכמים ויראי ה', יודע כי תופעה זו בואריזיות שוניות קיימת עדיין ועוד לא פסו אמונה מקרוב הארץ.

לעתים רבות מזדמן לנו, בעיקר בשמוחות ובARIOוטים להיווכח בקיום של אנשים מכל החוגים בישוב היהודי, הנמנעים באופן מוחלט מלטועם אפילו טעימה כלשהי של מארבי מזון במקום זה. לא אחת נדמית לנו התנגדות זו בתמורה, לעתים אפילו כיוהרא. אולם, ככל שעוברים הימים וכל כמה שתהה מטה אוזן לשמו הרינו מגיעים למסקנה: "ולו אי שהיה דבר זה בכוחנו". מאידך אנו לעתים גם תמהים כיצד זה מרשימים אנשים לעצם להקל בלבון אלו וסתמכים הסמכות מלאה על... החומרת. ולא משנה שמו של מי רשום עליה. פרשת הכהל בינוות ובמקאות החריפים שהכתה גלים לאחר שנחשפה על ידי עתובנו, חפשה גם בפניהם האיבור עד כמה פגוע הוא מוסר השגחה על הנסיבות בינוות. וממנו אנו למדים על תעשיית המזון כולה. כמה וכמה מוסכמות בעוני הנסיבות התמושרו, ומאידך אפשר גם לומר שכמה מוסכמות אחרות התחזקו ולא נרחב את הדיבור בנווא זה.

אולם, המסקנה היחידה שנתקזקה ללא עוררין היא?: שייצור עצמי של מארבי מזון שוב אינו בגדר חומרה יתרה, וכל מי שבכוחו תבוא עליו ברכה.

לדאונגינו יש גם רבים אחרים מהם יפים וטובים ש"תעודת ההכשר" ה תלוי על הקיר מספקת אותם בחלט. וספק אם הם יכולים לומר שטלן את קלקלתם במפעלו של הרב.. כבר נאמר שאחד המרכיבים בעוני ההורת הוא הנאמנות האישית של בעלי המפעל, אפשר גם בהחלט לקבוע כי גם לנאמנות האישית של בונגי הנסיבות משקל רב ביותר וקשה לומר שאפשר במקרה זה לטעון על מוסכמות, בעייה זו היא גם כן צורכת ותלויה בה קלקלות רבות הנובעת הן מן האפקטים האישיים והן מבנה הרבנות ומערכות הנסיבות בארץ.

לדוגמא: בעיתת התלוות של נוותני הכהרים ושליחיהם - המשגיחים וכד', בבעלות המפעל המוכשר. ידוע כי רבים מבין המשגיחים משבורותם ישירות מן המפעל עליו הם מפקחים. יש מקרים שבהם אין לרבותן המקומית כלל מה לומר בכל הנוגע לענייני שכרו של המשגיח אותו היא מנהה. במקרה מסווג זה, השאלה השאלת מה ערכה של ההשגה כאשר אותה משגיח צופה בבעל המפעל, עליו הוא חייב לפנק ולעקוב את נוותן לחמו. כאשר הוא ימצא איזשהו חטא חשב האם אנו יכולים להיות בטוחים שהוא יוציאם להיות

בטעויים שהוא יאזור עוז לבת עט עד סוף הבירור, הרי מדובר כאן רק בבשר ודם, האם נוכל תמיד להיות בטוחים שיש לו הכוחות הנפשיים להסתכן באבדון פרנסתו?.

ומכאן לנוקודה אחרת, והיא בעיתת התשלום עברו ההכרה, חלק מתכבי המוציאות הדתיות ממונן מהכנסות שיש להן מפעלים מקבלי הכהרים, כמובן, עיקר התשלום מועד למימון החוצאות של ההשגה, אולם, הוא גם בדרך כלל גם גבויה מכך. לא מכבר פירסם מחבר אלמוני חוברת בשם "הכשות במבחן המעשה" העובדה שהחוכרת היא אגונימית מעוררת באופן טבעי הסתייגות מסוב ימת אולם גם עם זאת, לאחר עיון בדברים הנאמרים קשה להתעלם מדבריהם הנאמרים בה.

המחבר המתיחס בעיקר לבעיות המtauוררות בתחום מתיעוש המזון, מונה אחת לאחת התקЛОות הרבות הקיימות ביום ביבא'ור המזוני של מזון והמקנות המתקשות הן עגומות ביותר, מי מאננו, למשל, העלה על דעתו כי "צבע מאכל" מיווצר מ"מקקים".

גם כאשר אנו רוצחים להחמיר לגבי האוכל מקובל שלגביה פירות וירקות - פרט לביעית המעשיות ושביעית וערלה - הרי אפשר לאכול בכל מקום. מזה שניים נהוג למכור פירות מיבשים מחו"ל והנה מגלת החוכרת הנז', כי נחלga שיש צימוקים מצופים בשום ובדיקות העלו שזה שומן של בעלי חיים.

שומן מן החי נמצא, לאחר בדיקות במזורי מאכל רבים, או בחוץ מרימים השוניים המשמשים לייצור מזון, זcken בתראות. מי יכול לחשוד כי "אבקת שום" אינה כלל מיווצרת משום והוא מעורבת בשום בעלי חיים.

בחוכרת המזוכרת מובאים כמה וכמה סיפורים על נושא זה של הסתמכות על נאמנות שאחר כך התגלתה בטעות מיסודה, מן הדברים אנו למדים כי נאמנות גרידא גם היא עלולה לגרום תקלות לא מועטות. בחוכרת מובאים סיפורים מוזעעים של זלזול או רשלנות מצד נוותני הכהרים שהיו צריכים לזוועת את מוסד הרבנות בארץ.

שורות אלו נכתבות שעת ספונטנית לאחר סיום חג הפסח שעיל"ט. אחד המרכיבים העיקריים של החג וההכנות אליו הוא עניין הכהרות, כמה טורחות בנות ישראל על כל גרגיר של חיש חמץ לנוקתו מן הבית, כמה טורח ויגיע משקיעים בהבנת המאכלים כדי שייהיו על צד ההידור הרב ביותר. האם יודעים כל אותן האנשימים מן התקלות המרובות הרו- בצוות לפתח ביתם כאשר הם נזקקים למזורי מזון מתועשים, האם נתנו להם על כך כאשר שלחו לרכוש מצרים בעל "הכשר", האם הגישה להבנת המאכלים בבית החrowth יש לה דמיון כלשהו לזו הקיימת בבית? האם תבוא החותמת כתחליף למאכיזים ולעבדות ותרחות אותן טrho אמות- ינו וסבירינו בעבר?

אלו שאלות שעיליהם אנו חייבים לחת את הדעת ויפח שעה אחת קודם. כדי שבשנה הבאה כאשר נבריז בלילה הסדר "כל דכפין ייתני ויכול" לא יתגנב חיש לבנו האם נכשל גם אחרים

פַּעֲסְטְּשְׁטָעַלְוָנְגָעַן

ארטיפישעל קאלערט

מיר האבען באזוכט די פירמא, N.Y., Buffalo, Allied Chemical Co. זייג מאכען ארטיפישעל קאלארם וואם ווערען גענוצט בעי די ערציינט ערס פון מאכליים, מיר האבען געוזהן אללע רוייע מאטריאל אין דיGANZUA פראצעדורע, מיר זענען איבערציינט איז עס איז פרדי פון חששים.

מיר האבען זיך פארבונדען מיט אנדרען קאמפאניס וואם מאכען קאלארט. היות די ליסטע איז גרוויס אונז עפ"י רוב איז דאס נאר גווג פאר פאבריקאנטען דראקען מיר נישט די פולע בארכט איז מדרייך, די אינטראסירטע וועגן קאלארם, ווערען געבעטן אריאינשרייבן צו אונזער אפיקס.

געווידען

מיר האבען באזוכט די פירמא Schiff Food Products, זייג האבען געוויזען געוויזען. אויף קיין שום געוויז איז נישט די זיין חששים, אפילו אויף די פאלגונד (וואם אלגומין האבען א חזס זיסטור) Garlic salt, Garlic powder, onion salt, onion powder, זענען אויך ריינ פון חש, זייג ערחהאלטען נישט קיין calcium stearate,

מיר האבען באזוכט די פירמא triton laboratory,

Rosenfeld Soap Co., Brooklyn, N.Y.,

ועלעכע ערציינען

Rosenfeld Kosher Soap, Aviv Liquid Soap,
Detergents for Commercial use,

מיר האבען געוזהן אללע רוייע מאטריאלען. אלעם ווערט ערציינט דורך די אליעין אין נישט געמאכט אין אנדרען פאבריקען, די פראדוקטען ענען בלוי חששים.

עדנים

אליפאף

מיר זענען געוווען אין פאבריך וואו עס ווערט ערציינט א פרישע ראנספראט פון לאלייפאף פאר די "מעדניט" קאמפאניס, מיר האבען ערראפען אMSGICH וועלכע איז דארט דיGANZUA צייט פון מאכען בייזן אקען. מיר האבען געוווען דיGANZUA פראצעדורע.

מיר האבען אויר געזעהן אלע רויע מאטריאל ווואס וווערטען גענווצט
בויים ערצייגען די לאלייפאפס. מיר האבען זיך איבערצייגט איז עס
איין בליע חשש איסור.

די פעטשטעלונג גיט נאר ארויף אויף^ן נייעם טראנספארט פון
לאלייפאפס. די נייע וווארע וווערט דערקענט דורך דעם ווואס אויר
דעם באקס פון לאלייפאפס איין דא א סימבאל **K**.

ליקאריש - "معدנים"

מיר האבען באזוכט די פאבריך וויאס וווערט ערצייגט א פרישע
טראנספארט ליקאריש פאך די פירמא "معدנים". מיר האבען באזוכט
Release Agent די פאבריך וויאס מען מאכט זיער ריליס עדזענט
(ווואס אויר דעם איין געוווען א חשש ביז'ן היינטיגען טאג). אויר
האט מען געוויזען וויא אלעס איין געכשרט געוווארען איין אלע
מאטריאל ווואס וווערט גענווצט. די פרישע ליקאריש זענען בליע חשש.
די נייע טראנספארט וווערט דערקענט דורך די סימבאל **K**, ווואס איין
געדרוקט אויר יעדען פעקעל ליקאריש.

פאפ קארן

איין מדריך נומ. 6 האבען מיר געמאלדען איז קאץ פאפ קארן איין בליע
חשש. זענען מיר מודיע איז זייל פארקווייפען אויר פאפ קארן אונטעד
דעם נאמען "מוזון", **A/SZM** ווואס איין אויר בליע חשש.

צושפיין

מיר האבען באזוכט די פאבריקען וויא די פירמא
Ungar Food Co., New Square N.Y. נעמען אונ מאכען די פאלגענדע:

1) פיקעלס (5 מינימ).

2) עסיג

3) מוסטארד. (מיר האבען שוין בארכטט ווועגן די איבעריגע
פראדוקטען איין מדריך נומ. 7).

4) מיאנערז מאכען זייל אליין, פון אויל ווואס וווערט געמאכט
אונטעד פאלעליכע אויפזיכט, אונ פרייש אויונגקלאפעט אינייע.
די אלע פראדוקטען זענען בליע חשש.

קאווע

מיר האבען באיזווכט די פירמא, N.Y. General Foods, Hoboken,

וועעלעכע ערצייגען די פאלגונדע קאווע פראדוקטערן

Yuban Maxwell House, Sanka, Freeze Dried Brim, Freeze Dried
Sanka, Freeze Dried Yuban, Maxim, Brim,

מיר האבען געזעהן די גאנצע

פראדוקצייע. מיר זענען איבערציציגט איז

ען איז בכלל נישט פארהאנען קיין שום חשיט.

קעונג

מיר האבען געמאלדען אין מדריך גומ. 6, איז מיר האבען באיזווכט די

קאמפונג Co. Marion Food (ז'י "קעונג" פרוצט איז גראינציציג). מיר

וועילען מודיע זיין איז די פאלגונדע פראדוקטערן ווערטאן אוירך

Perfection Clover Orchard

Cut Green Beans Beets

Cut Waxed Beans Carrots

ז'י ערע פראדוקטערן זענען

בלוי חשש.

Soap and Liquid Soap

We investigated the firms Triton Lab. Inc., and Rosenfeld Co. which make Rosenfeld Kosher soap and Aviv Liquid Soap , and detergent for commercial use. We saw all raw materials. everything is prepared by the companies themselves and not made in other factories. These products are free of doubts.

KASHRUTH INFORMATION

The storekeepers from the canteens in the camps, should contact our office. We are happy to help and show what products can be obtained without any doubts concerning kashrus.

Cough Syrup

We have received information from several chemists concerning Colitussin and Robitussin cough syrup. According to their information, these products are without doubts in ashrus although they contain glyceryl guaiacolate

Also we remind the public that one must recite a 'rocho Shehakol when he drinks cough syrup although it is medicine.

Pri Ta'im Products (Eretz Yisroel)

The products from Pri Ta'im, which bear the initials B.D.Z. in English, are under the supervision of the Beth Din Tzedek of Jerusalem, although they do not have the seal of the Beth Din Tzedek. Those products which do not bear the letters B.D.Z. are not under their supervision.

Wax Paper

We are still investigating the questions concerning wax paper which is smeared with oil, fats, etc. The information which we have received in the meantime is printed on p. ۸۲.

This verification applies only to the new lollipops.
The new ones can be identified by the symbol **K** printed
on the box.

Spices

We inspected the Schiff Food Products Co. which prepares spices. There are no doubts on any of their spices, including the following (which generally have doubts concerning Kashrus:)

garlic salt , garlic powder, onion salt, onion powder
They do not contain calcium stearate.

CANNED PRODUCTS:

We reported in Madrich No. 6 about the Marion Food Co. We would like to add the following to the list of foods, not containing any doubts concerning Kashrus, which they can:

PERFECTION

Cut Green Beans

Cut Wax Beans

CLOVE ORCHARD

Beets and Carrots

LICORICE

We were at the factory while a new batch of licorice was being made for the Madanim Co. We were at the plant where Kosher release agent was made, which till the present had many doubts concerning Kashrus. We saw the whole preparation of the machinery and were pleased to see this product finally free of doubts. This refers only to the new shipment of licorice which can be identified by the symbol **K** on each package of licorice.

VERIFICATIONS

Artificial Colors

We inspected the Allied Chemical Co., Buffalo New York which manufactures artificial colors which are used in food preparation. We saw all the raw materials and the entire manufacturing procedure. We are sure it is free of doubts.

We contacted other companies which make food coloring. The list is very large and basically applies to manufacturers. We do not have spare for it in the madrich. Whoever is interested in further information on food coloring is requested to write to our office.

Condiments

We inspected the factories from which the Unger Food Company of New Square takes the following: Pickles (5 Kinds), Vinegar, Mustard. (We have already discussed their other products in Madrich Number 7). They make their own mayonnaise from oil which is made under reliable supervision, and fresh eggs which are inspected for blood-spots. All these products are free of doubts.

Coffee

We investigated General Foods, Hoboken, New Jersey, which makes the fall coffee products. Freeze-dried Brim, Yuban, Freeze Dried Sanka, Maxwell House, Freeze-Dried Yuban, Sanka and Maxim. We are sure that there are no doubts in these products.

Lollipops

We were in the factory where a fresh shipment of lollipops for the Madanim Company was prepared. We found a Mashgiach who is there from the beginning until after the packing. We were shown the procedures and preparations for production. We also saw the raw materials used in the lollipops. We are sure they are free of doubts.

קטעים ממכתבים של רבנים הגאנונים שליט"א למועד הכשרות

הרבי הגאנון מורה"ר אברהם מאיר איירואעל שליט"א
אב"ד חוויאד — בוחב

מאוד שמחה בהנאהת מדריך הCESSOTOT. והני מוכן וМОומן לשטר פערלה עם כבודכם..
שמשונה רעד זו מושרים הקדומים..

הרבי הגאנון מורה"ר שמחה בוגם גריינברגר שליט"א
ראג"ד פרעשבורג — בוחב

גם אני אצוף בהסכמה לדבר מצוה רכה, בזוכה ודברים וופץ ה' בידכם צילחת..

הרבי הגאנון מורה"ר יאנק אייזיק אייכענסטען שליט"א
אב"ד קייויאשד — בוחב

צ'ויכיט לסיינטיא דשמיא להחזק מעמד ומצו. מלמה מש פינס ואחרו, אמנים
מודבטעני בנושא הוונל שלא יהיה ולא יסוג אחריו מכל דוחק ולען

פאר יעדע 5 ניע עמעבערט זואס איר שאפט באקוומט איר פרי, אין יאוחר בגאנן

For every 5 new members which you obtain, we will send you a
free one year's subscription.

Name _____

Address, City., State Zip _____

VAAD HAKASHRUS

P.O. BOX 56
BROOKLYN, N.Y. 11228.
Tel: 232-3100

633-2952

נוֹרִיסְעַ מֶצְיאוֹת
GENERAL AUTO SALES

לירוט ד' פערטסטע צוּרְטְּלָס שְׁפָרְטָלְדִּי
אַמְּטִילְסְגָּנָּעָר קָרָּם
אַמְּטִילְסְגָּנָּעָר קָרָּם
דָּרוֹד 80 אַמְּטִילְסְגָּנָּעָר קָרָּם
טָלוּעַ גָּנָּרְאַמְּנָיָס פָּן דָּרוּיָה
CHEVROLET * OLDSMOBILE * FORD *
CHRYSLER * DODGE * BUICK *
PLYMOUTH

גּוֹטָעַר סְוִוָּה!
שֵׂיר חֲבָבָן כָּרְדָּר אַמְּטִילְסְגָּנָּעָר קָרָּם
USED CARS
בְּלִינְגַּן מְרִיזְוָן, זְנוּזְרִיעָנִיָּה גָּנָּרְאַמְּנָיָס
יעַכְבָּץ עַדְגּוּרְטָרָה

Learn to Drive Safely

with

SHALOM

Auto Driving School

469-0062

FREE Pick Up

FREE 3- Hour Lecture
with Course

License Renewals
and Plates Secured

אַתְּ גָּדְעָן אַתְּ גָּדְעָן קָרָּם
דָּרוּיָה אַתְּ גָּדְעָן
אַתְּ גָּדְעָן אַתְּ גָּדְעָן קָרָּם
רְשָׁהָעָן אַתְּ גָּדְעָן קָרָּם

מרכז תשתיות סטם

4810-16th AVE., B'KLYN, N.Y. 11219 Tel: 436-0543

- מבולר את של סט, תפלילן, מזוודות, מצלמות מסופרים דיווילם מיארה'ק ומונדיים הייטל כלוא
- בגדים מודורדים (בלל טילו ורבלק) דקיות וגסות
- עיבוד וואידיש בגדים יעניגים לריבוע מפיזמץ בדיקת ואזהת סט"ם, ותיקנים במובילות
- מכון להוראת סט"ם, כתילב גופה ואלכוהיל ספרי אלכוהות סט"ם, תילויו-סופרים מומחים קלחת, דיו, קולפוזים וככל צרכי סופרים

בְּאַבְּגָדָת אַיִלָּע
סֻוְּבָקָרִי פְּשָׁע

בחני יד פתיקין
המעוגין בכתב יד של
הכח"ק ר' הילל ל"ש
מקלאמאנע עעל חכמת
הקבלה יטונה אל
חילפּוֹן 384-5055

טלפון: 387-1750

בקשות גזורה
הדר בס עון נס בבר זיין גאנט פְּרָזְבָּן
שעון און גאנט פְּרָזְבָּן גְּזָרָה
הסיגרין מנד ויל מונט זיין ווּזְבָּן:
סיגר פְּרָזְבָּן — 436-1612
וילנטון גולדלען יונט.

קְרָעָן אוֹ כְּבָרָה
אָזְנָן אַרְצָן יְמָנָה
אַרְצָן חַיָּה
תַּרְמָתָה
אַנְטוֹנִיָּה
אַנְטוֹנִיָּה
הַבָּרוּךְ קָדוֹשָׁה
הַבָּרוּךְ קָדוֹשָׁה
הַבָּרוּךְ קָדוֹשָׁה
MAALIN BAKODESH
SOCIETY
26 CANAL STREET
NEW YORK, N.Y. 10008
DAY AND NIGHT
212 233-7878
IN CANADA:
MONTREAL 273-3211
אלען זונְד גָּזְבָּן

435-5644

HEYMANS PHARMACY

SHOMER SHABBOS

FREE DELIVERY

5101 - 13TH AVENUE
BROOKLYN, N.Y. 11219

MADRICH LAKASHRUS

5735

April- May, 1975

Vol. 2, No. 8

וילט איר או איפריכטיגע כשרות זאל דאמיניגרען
וילט איר און ערליךען רעפארט וועגען כשרות האבען
וילט איר אויף או ערפלאן (אדרער חייו או שפיטאל) האבען א כשרין בישען
וילט איר פון אייער געשמאקע סודה מיט א רואיג געויסטען גענישען

ווערט א חבר אין די איינינגע אומפראטוייאישע איפריכטיגע און שלא על מנת
לקבל פרס ארביזיטנדע ארגאניזאצע פון כשרות

ווערד הבהירות שע"י התאזרחות הקהילות

פארלאנט או אלעס וואס איר עסט און וואו איר עסט זאל ווערעד אונטערזוכט
דורך דעם ווערד הבהירות.

שטיארקט די חנטט פון עושי מלאת הקודש באמונה.

שטעלט אויך דעם אונטערשטען צטעלט און שייקט דאס ארינו שוי הײַנט !
יעדער וואס וויל העלפּ פֿאַרשְׁפְּרִיטְׁעָן אַיְן בְּתֵי מְדֻשִּׁים, יְשִׁיבָתָן אַו קְהִלָּות אֲדֹעָר
אַרְוִישִׁיקָעָן פָּאַר זִיעָרָה קְהִלָּות זאל זיך מעלהן.

הווערד הבהירות

